

Høringssvarskjema:

Effektiv og trygg legemiddelbruk

Forslag til plan for digitalisering på legemiddelområdet (2023-2026)

Der høringsinstansen har innspill, er det ønskelig med begrunnelse og eventuelt forslag til endringer.

Merk skjemaet med «Saksnummer 22/684», lagre som PDF og send på e-post til postmottak@ehelse.no

Frist: 22. desember 2022

Kryss av for type organisasjon/virksomhet:

- Statlig etat, ombud eller fagråd
- Fylkeskommune/Statsforvalteren
- Kommune/KS
- RHF/Helseforetak
- Fag- og interesseorganisasjoner
- Pasient- og brukerorganisasjon
- Forskning- og utdanningsorganisasjon
- Privat virksomhet/næringsliv
- Privatperson
- Annen enn nevnt ovenfor

Kontaktinformasjon

Apotekforeningen

Kontaktperson: Maren Krogh

E-postadresse: maren.krogh@apotek.no

1) Er beskrivelsen av utfordringsbildet (kapittel 2) i hovedsak dekkende for den reelle situasjonen? Utdyp gjerne i fritekstfeltet.

Ja, kommenter gjerne

Nei, utdyp gjerne

Vet ikke, utdyp gjerne

Apotekforeningen mener det bør tydeliggjøres hvorvidt arbeid med kodeverk inngår i arbeid med strukturert legemiddelinformasjon.

2) Beskriver de foreslåtte målene for digitalisering på legemiddelområdet (kapittel 3) en ønsket, felles retning på kort og mellomlang sikt? Utdyp gjerne i fritekstfeltet?

Ja, kommenter gjerne

Nei, utdyp gjerne

Vet ikke, utdyp gjerne

Vi gjør oppmerksom på at det ikke er samsvar mellom figur og tekstlig beskrivelser av målbildene.

Mål 1: Arbeidsprosesser

Apotekforeningen foreslår følgende utdypende beskrivelse av målet: «Digital legemiddelhåndtering gir trygge og mer effektive arbeidsprosesser». Videre foreslår vi en omformulering av punkt 3.1 kulepunkt 2 hvor vi mener det bør henvises til legemiddelhåndteringsprosessen fremfor «(...) ved rekvirering, oppfølging og evaluering (...)» slik: «Helsepersonell har tilgang til prosess-, informasjons- og kunnskapsstøtte i legemiddelhåndteringsprosessen.

Mål 2: Samhandling

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

Mål 3: Innbyggermedvirkning

Apotekforeningen mener også det bør være et mål om at innbygger skal kunne har tilgang til innbygger-rettete tjenester på Helsenorge som også ivaretar mulighetene for å kunne gi digital fullmakt til andre. Videre bør det legges til rette for at innbygger kan få tilgang til sine nasjonale løsninger knyttet til legemiddelbruk (eksempelvis PLL) når de oppsøker apotek, både på nett og fysisk.

Mål 4: Legemiddeldata

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

3) Er de foreslåtte tiltaksområdene (kapittel 4) hensiktsmessige for å møte utfordringsbildet? Utdyp gjerne i fritekstfeltet

Ja, kommenter gjerne

Nei, utdyp gjerne

Vet ikke, utdyp gjerne

Apotekforeningen mener at alle de foreslåtte tiltakene treffer apotekbransjen, og det er viktig med tidlig involvering i arbeidet. Endringer/tiltak må vurderes helhetlig slik at konsekvenser for både rekvirent- og utleverersystemene er hensyntatt.

Apotekforeningen savner tiltak for å legge til rette for digital dialog mellom rekvirent og utleverer, og utleverer og øvrig helsepersonell.

Apotekforeningen savner også et tiltak for å tilrettelegge for digital fullmakt på Helsenorge for utlevering av varer på resept.

4) Tilbakemelding på tiltaksområde: Pasientens legemiddelliste

Apotekforeningen mener utprøving av PLL også må inkludere utleverer for å få det fulle og hele bildet av

hvordan PLL vil fungere i praksis, og det må også sikres offentlig finansiering av utprøving i apotek (se også punkt 3). Gjennomføringen av en slik utprøving må gjøres i samarbeid mellom apotekbransjen og NHH.

5) Tilbakemelding på tiltaksområde: Digital legemiddelhåndtering i kommunal helse- og omsorgssektor

Fax benyttes i dag av noen virksomheter i kommunal helsetjeneste og veterinærer, fordi det ikke finnes alternativ løsning. Det haster å få på plass en elektronisk dialogløsning for bruk mellom apotek og helsepersonell i kommunal helse- og omsorgstjeneste samt mellom apotek og veterinærer.

6) Tilbakemelding på tiltaksområde: Kritisk legemiddelinformasjon

Apotekforeningen foreslår å legge til «deling» i første setning, slik: «Enhetlig sentral registrering, bruk og deling av kritisk legemiddelinformasjon på tvers av virksomheter, fagsystem og nasjonale løsninger vil øke pasientsikkerheten og gi helsepersonell og pasient tilgang til entydig og oppdatert kritisk legemiddelinformasjon, uavhengig av arbeidsflate. Apotekenes tilgang til kritisk legemiddelinformasjon må sikres i dette arbeidet.

7) Tilbakemelding på tiltaksområde: Legemiddel grunddata

Apotekforeningen mener Apotekforeningen må inkluderes i oversikten over samarbeidende partene i beskrivelse av dette punktet.

8) Tilbakemelding på tiltaksområde: Data på legemiddelbruk

Apotekforeningen foreslår å legge til «kvalitetsforbedring» i denne setningen, slik: «Data om legemiddelbruk skal bidra til bedre styring, mer og bedre forskning, innovasjon, næringsutvikling og kvalitetsforbedring.» Apotekforeningen gjør også oppmerksom på at et arbeid med å modernisere ATC/DDD-systemet og dets tilgjengelighet kan få konsekvenser for Farmalogg som viderefremidler informasjon om ATC-koder i Vareregisteret. Det er derfor behov for involvering av apotekbransjen i dette arbeidet.

9) Tilbakemelding på tiltaksområde: Pasient- og innbyggerrettet legemiddelinformasjon

[Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.](#)

10) Tilbakemelding på tiltaksområde: Tilgang til legemidler (beredskap)

Apotekforeningen stiller spørsmål hvorvidt dette tiltaket bidrar til å nå målet om bedre arbeidsprosesser og samhandling. Det er ikke tvil om at arbeidet med tilgang til legemidler er viktig, men hvorvidt dette hører hjemme i denne planen er vi usikre på. Dersom dette skal med i denne planen mener Apotekforeningen det bør vises til at EU 2022/123 pålegger EMA å etablere en database for registrering og overvåking av mangelsituasjoner for legemidler innen februar 2025, noe som vil være SLVs ansvar i Norge.

11) Tilbakemelding på tiltaksområder: Normerende produkter for digital samhandling

[Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.](#)

12) Har dere tilbakemeldinger på hvordan planen skal følges opp (kapittel 5)?

Apotekforeningen ber om en plass i utvalget for digitalisering av legemiddelområdet.

Apotekforeningen mener det bør synliggjøres i planen dersom det er tiltak i denne planen som ikke støttes av den nasjonal e-helsestrategien.

Planen sier ikke noe om hvordan tiltakene i denne planen skal finansieres, hvordan de skal prioriteres og hvordan man skal sikre gjennomføring. Apotekforeningen mener det blir vanskelig å få til forpliktende leveranser på tiltak som ikke også inngår i nasjonal portefølje og som ikke har finansiering.

Apotekforeningen mener videre det bør gjøres målinger for å følge opp effekter av digitalisering for å sikre at forventede gevinster oppnås og kartlegge eventuelle utilsiktede negative effekter, slik at tiltak kan settes inn.

13) Har dere innspill til vedlegg A - Helsepolitiske mål og føringer på legemiddelområdet

14) Har dere innspill til vedlegg B, Nåsituasjon - digitalisering på legemiddelområdet?

Apotekforeningen savner en omtale av Farmalogg som innholdsleverandør av grunndata i kapittel om strukturert legemiddelinformasjon. Farmalogg eier Vareregisteret som benyttes av alle apotekene ifm. reseptekspedisjon, og avgir bla. vareregisterdata til FEST i tillegg til innholdsprodusent av informasjon til SAFEST. Farmalogg er også en aktuell leverandør av data i forbindelse med tiltak legemiddelgrunndata.

Vi ber om at beskrivelsen av Eik oppdateres iht. til denne beskrivelsen:

«Alle apotekene i Norge har blitt enige om å lage en felles bransjeløsning som heter Eik. Eik blir en del av de forskjellige apoteksystemene som apotekaktørene nå utvikler. Eik skal sammen med apotekenes egne IT-løsninger, erstatte dagens apotekløsning FarmaPro.

De viktigste komponentene i det nye apoteksystemet er:

- Resepthåndtering
- Refusjon og oppgjør
- Dokumentasjon og journalføring
- Rapportering og statistikk

Apotekene skal hente de elektroniske reseptene fra Reseptformidleren via Eik, og all informasjon om reseptekspedisjonen lagres i Eik. Apotekene kommer også til å foreta oppgjør med blant annet Helfo og de regionale helseforetakene gjennom Eik. Den nye IT-løsningen står for kommunikasjonen mellom apoteket og alle offentlige systemer, som spørringer til NAV, Helsepersonellregisteret, Personregisteret osv. Eik sørger også for kontakten med FMD-databasen (falske legemidler), og tar imot informasjonen fra Vareregisteret. I tillegg innføres helt ny funksjonalitet, blant annet systemstøtte for journalføring og farmasøytiske tjenester.

Alle apotek og apotekkjeder skal tilrettelegge for egen brukeropplevelse gjennom eget brukergrensesnitt. Apotekenes egne systemer skal bruke og lagre informasjon i den felles bransjeløsningen. Den nye bransjeløsningen piloterer nå med to apotekaktører.»

15) Har dere innspill til vedlegg C, Kunnskapsgrunnlag for digitalisering av legemiddelområdet, notat fra Nasjonalt senter for e-helseforskning?

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

16) Har dere andre innspill og tilbakemeldinger?

Apotekforeningen ønsker å påpeke behovet for å se plan for digitalisering av legemiddelområdet i sammenheng med andre nasjonale planer. Vi savner en beskrivelse av behovet for dialogløsninger mellom leger og apotek på legemiddelområdet. Apotekforeningen må inn på listen over bidragsyttere, både under PLL og arbeidet på legemiddel grunndata. Apotekforeningen ønsker også at tiltakenes konsekvensene for aktørene tydeliggjøres i planen, særlig med tanke på at det ikke er beskrevet hvordan de ulike tiltakene skal finansieres.

Apotekforeningen savner også en beskrivelse av det pågående arbeidet med EHDS. Dette arbeidet vil få store konsekvenser for arbeidet med digitalisering av legemiddelområdet.

Er de foreslåtte tiltakene å anse som en uttømmende liste, eller finnes det også andre tiltak på legemiddelområdet som ikke omfattes av denne planen? Vil det ev. være rom for å løfte nye tiltak inn i planen i planperioden i så fall bør prosessen for dette beskrives.

